

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde Van'da yaşanan iki büyük deprem nedeniyle 644 yurttaşımız hayatını kaybederken 1.966 yurttaşımız yaralanmıştır. Bununla birlikte Van Merkez, Erciş ve birçok köyde birçok ev ve işyeri yıkılırken birçok yerde de ciddi hasar meydana gelmiştir. Buna rağmen Van depreminin üzerinden yedi yıl geçmesine rağmen yurttaşlarımızın barınma sorunu ve esnafın vergi borcu başta olmak üzere birçok sorun halen devam etmektedir. Dolayısıyla Van depremine bağlı olarak esnafın ve yurttaşların devam eden sorunlarının tespit edilerek alınabilecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Murat SARISAC

Van Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin jeolojik yapısı nedeniyle meydana gelen depremler ciddi can ve mal kaybına neden olmakla birlikte yurttaşların yaşamını altüst ettiği gibi nüfusun bir bölümünün de göç etmesine neden olabilmektedir. Etkin bir deprem kuşağında bulunan Van'da da 23 Ekim 2011'de meydana gelen Van-Erciş merkezli deprem ve 9 Kasım 2011'de yaşanan Van-Edremit merkezli deprem ciddi bir yıkıma ve zarara neden olmuştur.

Van'da meydana gelen iki deprem nedeniyle 644 yurttaşımız hayatını kaybederken 1.966 insanımız yaralanmış ve 252 vatandaşımız ise enkazdan yaralı olarak kurtarılmıştır. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının (AFAD) hazırladığı rapora göre; konut, işyeri ve ahır bazında; 48.689 yıkık/ağır hasarlı (%26), 22.483 orta hasarlı (%12) ve 73.058 (%39) az hasarlı yapı tespit edilmiştir. Hasarsız yapıların, incelenen tüm yapılar içerisindeki oranının yaklaşık %23 olduğu belirtilmiştir. Buna göre incelenen her 100 yapıdan yaklaşık 77'sinin deprem nedeniyle bir derece hasar gördüğü gerçeğine bakıldığında Van depreminin neden olduğu yıkımın boyutu da ortaya çıkmaktadır.

Van depreminin yıkıcılığına rağmen kurtarma ekiplerinin bölgeye sevinde yapılan hatalar başta olmak üzere bütüncül ve herkesin katılımını sağlayacak bir planlamanın yapılmaması ve en önemlisi de Van'ın afet bölgesi ilan edilmemesi ağır sonuçlara neden olduğu gibi depremin etkilerinin bugün de devam etmesine neden olmuştur. Oysa muhtelif zamanlarda Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan sel felaketlerinde ve Sakarya depreminde ilgili kanun gereği afet bölgesi ilan edilerek yaralar hızlı bir şekilde sarılabilmektedir. Aynı şekilde Sakarya depremi akabinde 4731 Sayılı Kanun gereğince Sakarya esnafının bir kısım vergi borcunun silindiği bilinmektedir. Buna karşın Sakarya ilinden daha düşük milli gelire sahip olan Van'da ilgili Kanun'da belirtilen uygulamaya başvurulmamıştır.

Depremden sonra Van nüfusunun önemli bir bölümü şehir dışında yaşamak zorunda kalırken kimi iş yerleri 15 ay boyunca kapalı kalmış, kimi işyerleri ise hiçbir iş yapamamıştır. Bu durum küçük esnafın mal ve hizmet satımında olsun, satılan mal ve hizmetin bedelinin tahsilinde olsun birçok ciddi sorunun yaşanmasına neden olmuştur. Bu süreçte Van esnafının biriken vergi borcuyla ilgili vergi terkinin yapılacağına ilişkin sözler verilse de herhangi bir adım atılmamıştır. Bunun yerine 2011/2355 Sayılı kararname ile Van esnafının vergi ve kredi borçları mücbir sebep hali nedeniyle ertelenmiştir. Mücbir sebep halinin sona ermesinden sonra esnafın ciddi bir vergi borcu ve kredi geri ödemeleri sorunuyla karşı karşıya kaldığı

bilinmektedir. Bu durum Van'da ticaretin tıkanmasına, esnafın iş yapamamasına ve lokal bir ekonomik krizin derinleşerek büyümesine sebep olmuştur.

Aynı şekilde deprem sonrasında meydana gelen barınma sorunu da kalıcı ve adil bir çözüme kavuşturulamadığı için sorunlar bugün de devam etmektedir. TOKİ marifetiyle yurttaşların mevcut arsaları düşük bedellerle alınırken yapılan konutlar kat mülkiyeti karşılığında yüksek bedellerle kendilerine satılmıştır. Bunun yanında hazine arazileri de TOKİ'ye bedava tahsis edilmesine rağmen konutlar üzerinden yoksul halk borç batağına sürüklenmiş, birçok yurttaş evinden çıkmak zorunda kalmıştır. Bugün TOKİ konutlarında ulaşım, kanalizasyon, su ve elektrik gibi sorunlar da hâlâ devam etmektedir. Öyle ki bazı TOKİ konutlarında okul ve cami dışında diğer kamu hizmetleri de sunulmadığı gibi yakıt sorunun olduğu yönünde şikâyetler de sıklıkla duyulmaktadır. Aynı şekilde TOKİ konutlarında ilgili şirketin süresi dolduğu halde yönetimi hak sahiplerine devretmemesi de ciddi bir sorundur.

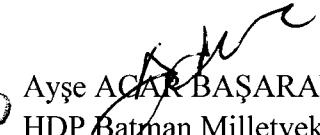
Gerekçede belirtilen sebepler başta olmak üzere Van'da 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen iki depremin toplum ve kent üzerinde süren etkilerine yönelik Meclis araştırması açılması yararlı olacaktır.

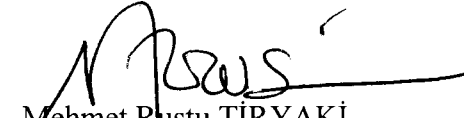

Ayhan BILGEN
HDP Kars Milletvekili

Kemal PEKÖZ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

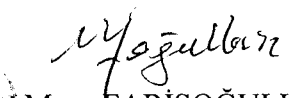

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

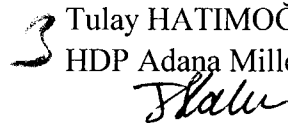

Mehmet Ruştü TIRYAKİ
HDP Batman Milletvekili

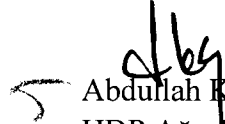

Erdal AYDEMİR
HDP Bingöl Milletvekili

Salihe AYDENİZ
HDP Diyarbakır Milletvekili

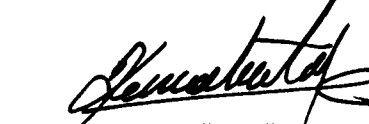

Musa FARİSOĞULLARI
HDP Diyarbakır Milletvekili

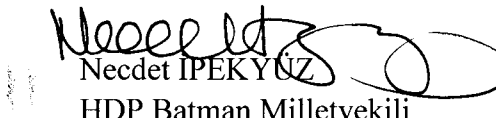

Adnan Selçuk MIZRAKLI
HDP Diyarbakır Milletvekili

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

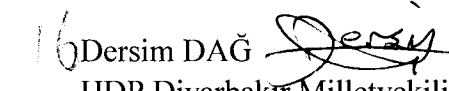

Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet Dilan TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Kemal BÜLBÜL
HDP Antalya Milletvekili

Necdet İPEKYÜZ
HDP Batman Milletvekili

Feleknaş UCA
HDP Batman Milletvekili

Dersim DAĞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Semra GÜZEL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Hişyar ÖZSOY
HDP Diyarbakır Milletvekili